

HÆFNIGREINING STARFS

FRÆÐSLUMIÐSTÖÐ
ATVINNULÍFSINS

HÆFNIGREINING

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) þróaði aðferð við að greina störf og hæfnikröfur þeirra út frá hugmyndafræði HRSG í Kanada. Hæfnipættir starfa eru viðmið um hvaða hæfni þarf til að gegna tilteknu starfi. Í ferlinu eru hæfnipættir valdir og settir á hæfniprep til samræmis við [hæfniramma um íslenska menntun](#).

FERLI HÆFNIGREININGAR

Skipulagt ferli Greiningin fer fram á fjórum skipulögðum greiningarfundum með um 15 til 20 þátttakendum þar sem sérfræðingar FA stýra vinnu funda auk þess að taka saman afurðir milli funda. Ekki er gert ráð fyrir neinu vinnuframlagi þátttakenda milli funda. Ferlið er einfalt og hnitmiðað.

Notkun þrepaskiptra hæfnipátta sem unnið er með á greiningarfundum lýsa á hlutlægan hátt mikilvægri þekkingu og hæfni sem viðkomandi starf krefst. Þegar hæfnipættir starfs hafa verið valdir eru hæfnipættirnir settir hver um sig á viðeigandi þrep, til samræmis við íslenska hæfnirammann um menntun.

Afurð - Starfaprófill er afurð hæfnigreiningar og inniheldur skilgreiningu sem er stutt lýsing á meginþáttum starfsins og upptalningu á helstu viðfangsefnum þess. Einnig er lýsing á hvað hver hæfnipáttur sem þarf til að gegna starfinu felur í sér.

Afurð hæfnigreiningar má nýta með fjölbreyttum hætti svo sem við hönnun á námi til þátttöku í atvinnulífinu, sem viðmið í matslista fyrir raunfærnimat, sem hvatningu til starfsþróunar og sem leiðarljós við gerð starfslýsinga og ráðningu starfsfólks.

VIRK ÞÁTTTAKA ATVINNULÍFSINS

Miklu skiptir að fulltrúar atvinnulífsins skilgreini hvaða hæfni þarf til starfs. Breið aðkoma úr starfsgrein stuðlar að því að nám sem ætlað er til undirbúnings þátttöku í atvinnulífinu sé hnitmiðað og hagkvæmt.

Með þátttöku í hæfnigreiningu gefst fulltrúum atvinnulífsins tækifæri til að hafa áhrif á innihald og uppbyggingu þjálfunar við að mæta þörfum atvinnulífsins fyrir aukna þekkingu og hæfni starfsfólks.

FA og samstarfsaðilar reiða sig á áhuga og velvilja aðila atvinnulífsins til að draga fram niðurstöður sem eru í takt við þarfir þeirra.

HLUTVERK FRÆÐSLUMIÐSTÖÐVAR ATVINNULÍFSINS

Samkvæmt þjónustusamningi við viðkomandi ráðuneyti er eitt af hlutverkum FA að skilgreina menntunarþarfir fólks sem ekki hefur lokið námi á framhaldsskólastigi í samstarfi við atvinnulífið og fræðsluaðila. FA hefur einnig það hlutverk að byggja upp nám sem mætir þeim þörfum og lýsa því í námskrám. Hæfnigreiningar FA eru mikilvægur grunnur að því marki.

HVER GERIR HÆFNIGREININGAR?

Hæfnigreiningar eru unnar af sérfræðingum FA.

HVAÐAN KOMA HÆFNIPÆTTIRNIR?

Hæfnipættirnir sem FA notar koma frá kanadíska mannauðs- og ráðgjafarfyritækinu HRSG sem hefur unnið að þróun þeirra í meira en 30 ár. Hæfnipættir lýsa á hlutlægan hátt mikilvægri hæfni fyrir atvinnulífið. FA hefur þýtt og aðlagð efnið að íslenskum aðstæðum í samræmi við samning við HRSG.

HVAÐ ER STARFAPRÓFÍLL?

Starfaprófill er niðurstaða hæfnigreiningar og inniheldur skilgreiningu starfs, lista helstu viðfangsefna og lýsingu á þeirri færni / hæfni sem þarf til að gegna starfinu með góðu móti.

Nánari upplýsingar um hæfnigreiningar FA má finna á: www.frae.is/hæfnigreiningar

FERLI HÆFNIGREINGA

Hæfnigreining starfs – ferli 15-20 þátttakendur alls Fulltrúar starfs og hagsmunaaðilar

Myndin lýsir heildarferli hæfnigreiningar á starfi – hver greiningarfundur er þrjár klukkustundir

GREININGARVINNAN - Virk þátttaka atvinnulífsins

Sérfræðingar frá FA undirbúa og skipuleggja vinnu við hæfnigreiningu ásamt stýrihópi sem samanstendur af hagsmunaaðilum úr starfsgreininni, alls 5-7.

Í stýrihóp velst fólk sem þekkir starfið mjög vel eða sinnir starfinu, til dæmis stjórnendur úr starfsgrein og öðru fólk sem hefur sérþekkingu á starfinu.

Greiningarhópurinn er alls 15 til 20 og samanstendur af fólk sem sinnir viðkomandi starfi og fulltrúum úr stýrihópi. Það eru einstaklingar sem sinna viðkomandi starfi, stjórnendur í starfsgrein og annað fólk sem hefur þekkingu á starfinu.

HLUTVERK STÝRIHÓPS

Í stýrihópi eru fulltrúar stjórnenda og eða starfsfólks þeirra hagsmunaaðila sem starfið varðar og fulltrúi verkkaupa, ef áhugi er á. Hlutverk stýrihóps er að útvega starfslýsingar og önnur gögn, ásamt að fá til þátttöku á greiningarfundina fólk sem þekkir vel til starfsins, sinnir því eða hefur nýverið sinnt starfinu.

Stýrihópur fer að lokinni greiningu yfir niðurstöðurnar og staðfestir starfaprófilinn. Gert er ráð fyrir að fulltrúar úr stýrihópi taki alla jafna þátt á greiningarfundum.

HLUTVERK GREININGARHÓPS

Þátttakendur veljast út frá tengingu þeirra við starfið. Ekki er þörf á undirbúningi fyrir eða á milli greiningarfunda

Hæfnigreiningunni stýra sérfræðingar FA. Vinna þátttakenda felst m.a. í að skilgreina starfið (kjarna og við- fangsefni); velja starfstengda hæfnipætti fyrir starfið; setja hæfnipætti á hæfniprep og að lokum setja almenna starfshæfni á hæfniprep.

Reynslan sýnir að þátttakendum þykir bæði upplýsandi og gagnlegt að taka þátt í fundunum. Kannanir meðal þátttakenda hafa leitt í ljós að meirihluti þeirra tæki aftur þátt væru þau beðin um það. Mörg þeirra segja einnig að þátttakan hafi nýst sér persónulega og/eða í starfi.

Útgefandi: Fræðslumiðstöð atvinnulífsins
Önnur útgáfa 2024

